

Sygn. akt III AUa 30/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Pasek
Sędziowie:	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska SA Elżbieta Czaja (spr.)
Protokolant: sekr. sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2015 r. w Lublinie

sprawy Z. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy Z. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 25 listopada 2014 r. sygn. akt IV U 106/13

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 30/15

UZASADNIENIE

Decyzją z 18 grudnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., przyznał emeryturę Z. B. i obliczył jej wysokość na podstawie art. 26 ustawy na kwotę 1926,19 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył Z. B. wnosząc o jej zmianę i obliczenie wysokości emerytury z wybranych kolejnych 10-ciu lat kalendarzowych z okresu od 1979 do 1988. Twierdził, że za okres ten wskaźnik (...) wynosi 118,082%, zaś w zaskarżonej decyzji ZUS przyjął wskaźnik (...) wynoszący 105,63% i był on liczony z ostatnich 20 lat jego pracy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 25 listopada 2014 roku Sąd Okręgowy w Siedlcach oddalił odwołanie. W postanowieniu zawartym w punkcie II wyroku żądanie ubezpieczonego o ponowne przeliczenie emerytury na podstawie art. 111 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przekazał do rozpoznania organowi rentowemu.

Sąd ustalił, że Z. B., ur. (...) dnia 15 stycznia 1999r. złożył do organu rentowego wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Decyzją z dnia 7 kwietnia 1999r. ZUS przyznał ubezpieczonemu rentę ustalając wskaźnik (...) w wysokości 117,63% na podstawie 10 kolejnych lat, tj. od 01.1980 do 12.1989 z ostatnich 19 lat poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek..

W dniu 6 lipca 2011r. Z. B.wniósł do organu rentowego o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury. Przed wydaniem zaskarżonej decyzji ZUS ponownie przeanalizował dokumenty w aktach sprawy i stwierdził, że wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone za lata 1980, 1982 i 1984 są wyliczone nieprawidłowo. ZUS ponownie ustalił wynagrodzenie ubezpieczonego i wyliczył wysokość emerytury na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, stwierdzając, że jest to najkorzystniejszy wariant. Na tej podstawie została wydana decyzja z 18 grudnia 2012r. Wskaźnik (...) został wyliczony w wysokości 105,65%.

Na rozprawie w dniu 31 stycznia 2014r. pełnomocnik ubezpieczonego podnosiła, że bardziej korzystny wariant byłby przy przyjęciu 10 lat kalendarzowych z lat 1979-1988, wówczas wskaźnik wynosi 117,45%. 12r.

Sąd zobowiązał ZUS do sporządzenia projektu decyzji, w którym dokona wyliczenia emerytury ubezpieczonego z uwzględnieniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z okresu od 1 stycznia 1979r. do 31 grudnia 1988r.

Organ rentowy wskazywał, że zgodnie z obowiązującymi przepisami podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ustala się z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę. Ponieważ wniosek o emeryturę został zgłoszony w 2011r. okres ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę obejmuje lata 1991-2010. Brak jest podstaw prawnych do wyliczenia podstawy wymiaru emerytury z 10 lat z okresu 1979-1988.

Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego ds. księgowości, zlecając przeliczenie wysokości emerytury należnej Z. B.od dnia (...) według najkorzystniejszego wariantu dla ubezpieczonego, oraz z uwzględnieniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za okres od 1 stycznia 1979r. do 31 grudnia 1988r.

Biegła w swojej opinii wskazała, że wysokość emerytury Z. B.na dzień nabycia uprawnień emerytalnych (...)wynosi 1.926,19 zł brutto. Wyliczona kwota jest zgodna z wyliczeniami ZUS w decyzji z 18 grudnia 2012r. Natomiast wyliczona wysokość emerytury zgodnie z poleceniem Sądu, przy przyjęciu (...) wybranych z kolejnych 10 lat (lata 1979-1988) zgodnie z wnioskiem ubezpieczonego na dzień nabycia uprawnień emerytalnych wynosi 1.872,02 zł brutto.

Z. B.złożył pisemne uwagi do opinii. Podnosił, że pracując jako szlifierz narzędziowy nie osiągał minimalnego wynagrodzenia, a wyższe. Złożył do akt sprawy druki przeszerogowania i angaże z podanymi stawkami godzinowymi z okresu 1972-1977 (k. 57-60).

Na rozprawie w dniu 25 listopada 2014r. pełnomocnik ubezpieczonego wskazała, że pisemne uwagi do opinii złożone w piśmie z 13 października 2014r. należy traktować jako nowe roszczenie o przeliczenie emerytury i podwyższenie wynagrodzenia z lat 1972-1977.

Sąd uznał, że odwołanie Z. B.od decyzji z 18 grudnia 2012r. nie jest zasadne.

W świetle opinii biegłej księgowej która wyliczyła wysokość świadczenia, na datę (...), tj. na dzień nabycia uprawnień emerytalnych, kwota wskazana przez nią jest zgodna z kwotą wyliczoną w zaskarżonej decyzji ZUS.

Natomiast emerytura wyliczona zgodnie z wnioskiem ubezpieczonego na dzień nabycia uprawnień emerytalnych jest świadczeniem mniej korzystnym.

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz kwota zaewidencjonowanego kapitału początkowego. Zaś zgodnie z art. 26 ust. 1 w/w ustawy emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego.

Stosownie do art. 15 cytowanej ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę albo z okresu 20 najkorzystniejszych lat przypadających w całym okresie ubezpieczenia ubezpieczonego. Wniosek o emeryturę został zgłoszony w 2011r., zatem ostatnie 20 lat to okres od 1991 do 2010r. W tym okresie tylko przez 8 lat ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu (w 1997r. przyznano mu prawo do renty). Wobec powyższego biegła do wyliczenia przyjęła 20 najkorzystniejszych lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia.

Sąd stwierdził, że organ rentowy wyliczył emeryturę Z. B. prawidłowo, przyjmując najkorzystniejszy wariant. Nie ma prawnej możliwości do wyliczenia podstawy wymiaru emerytury z 10 lat z okresu 1979-1988, bowiem wniosek o emeryturę został zgłoszony w 2011r.

Mając na uwadze powyższe okoliczności i ustalenia Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie ubezpieczonego oddalił.

Wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie nowo złożonych dokumentów jest nowym żądaniem. Wobec powyższego Sąd przekazał je do rozpoznania organowi rentowemu jako właściwemu na podstawie art. 477¹⁰ § 2 kpc.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od wyroku wniósł Z. B., zarzucając, że Sąd nie wziął pod uwagę oryginalnych dokumentów płacowych potwierdzających podwyżki płacowe i awanse w latach 1972 – 1977. Podnosił, że złożone dokumenty wskazują, że jego roczne zarobki w tych latach były wyższe niż średnia krajowa w tym czasie, a nie minimalne jak przyjął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Domagał się też ponownego przeliczenia świadczenia przy przyjęciu w/w z kolejnych 10 lat kalendarzowych (lata 1979 – 1988), który wyliczony przez biegłego sądowego wynosi 117,45%.

Jak wynika z treści pisma uzupełniającego apelację, wnioskodawca wnosi o zmianę wyroku przez przeliczenie świadczenia i jego wyrównanie przy przyjęciu zarobków z lat 1972 do 1977 w wysokości wynikającej z dołączonych przez niego angaży.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i aprobuje argumentację prawną przedstawioną w motywach zaskarżonego wyroku.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zarzuty apelacji dotyczą wyłącznie nie uwzględnienia przy ustaleniu wysokości emerytury zarobków wnioskodawcy w latach 1972 – 1977, wynikających z danymi skarżącego ze złożonych do akt sprawy dokumentów (druków przeszerogowania i angaży ze stawkami godzinowymi). Okoliczność ta jest nowym żądaniem, dotychczas nie rozpoznany przez organ rentowy. Powyższe wynika wprost z oświadczenia pełnomocnika wnioskodawcy złożonego na rozprawie w dniu 25 listopada 2014r., gdzie wskazał, że pisemne uwagi

do opinii złożone w piśmie z 13 października 2014r. należy traktować jako nowe roszczenie o przeliczenie emerytury i podwyższenie wynagrodzenia z lat 1972-1977 (k. 66-66v).

W tym stanie rzeczy Sąd I instancji nie miał możliwości oceny i kontrolowania w tym zakresie zaskarżonej decyzji, skoro nie było to przedmiotem rozpoznania przez organ rentowy.

Zgodnie z art. 477¹⁰ § 2 k.p.c jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nie rozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu. Podkreślenia wymaga, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przeniesienie sprawy na drogę sądową przez wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji, a między stronami spornych, poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może zaistnieć. Przed sądem wnioskodawca może żądać jedynie korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swoją rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego zaskarżoną decyzją, natomiast nie może żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Z tego też względu odwołanie wnoszone od decyzji organu rentowego nie może mieć charakteru samodzielnego żądania (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2010 r., II UK 84/10 - LEX nr. (...), czy też z dnia 23 kwietnia 2010 r., II UK 309/09 -LEX nr. (...)).

Kierując się powyższym założeniem, przy braku innych skonkretyzowanych zarzutów za trafne należy ocenić stanowisko Sądu pierwszej instancji, że złożone odwołanie nie jest zasadne. W świetle opinii biegłej księgowej, wysokość świadczenia, na dzień nabycia uprawnień emerytalnych jest zgodna z kwotą wyliczoną w zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Wskazać należy raz jeszcze, że stosownie do art. 15 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę albo z okresu 20 najkorzystniejszych lat przypadających w całym okresie ubezpieczenia ubezpieczonego.

Na marginesie Sąd Apelacyjny zauważa, że przekazanie przez Sąd I instancji żądania wnioskodawcy organowi rentowemu otwiera mu na nowo drogę do ewentualnego zweryfikowania wysokości świadczenia i dochodzenia swoich roszczeń.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c.